

ΚΗΡΥΚΑ μεγαλόστομον ἀπώλεσε κατὰ τὸ ἤδη λήγον ἔτος ὁ τύπος τῶν Ἀθηνῶν· ἓνα πρωτεργάτην. Καὶ γνωρίζομεν ὅλοι, πόσοι ὀλίγοι εἶνε εἰς τὴν σημερινὴν Ἑλλην. κοινωνίαν οἱ πρωτεργάται, καὶ

ΑΦΗΣΙΛΑΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΗΣ

(Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τὴν 27ην Σεπτεμβρίου 1897)

πόσον ἀκριβᾶ ἀξίζει ἀξία, οἷα ἡ τοῦ Γιαννοπούλου. Ἡ πρόσδος τοῦ τύπου ἐν Ἑλλάδι, δὲν ὀφείλεται οὔτε εἰς τὴν κοινωνίαν, οὔτε εἰς τὴν πολιτικὴν. Εἶνε δημιουργημα ὀλίγων ἀτόμων τὰ ὅποια ἐδωκαν ζωὴν εἰς τὰς ἐφημερίδας, τὰς κατέστησαν ὄργανα σπουδαίω-τατα τῆς πολιτειακῆς κινήσεως, δι' ὧν ἐνεύρωσαν καὶ καθωδήγησαν τὴν λαϊκὴν γνώμην. Εἰς τὴν πρόσδον αὐτὴν τοῦ τύπου, τὴν διαμορφώθεισαν ἀπὸ δεκαετίας, τὰ μέγιστα συνέτεινεν ὁ **Γιαννόπουλος**. Μόρφωσις οὐχὶ ἀνεμώλιος, ὡς εἶνε ἡ τῶν νεαρῶν ἐρασιτεχνῶν τῆς σημερινῆς δημοσιογραφίας, οἷτινες ἀπ' ἐσχάτων εἰς δεκάδας ἀριθμοῦνται, ἀλλὰ μόρφωσις ἐγκυκλο-παιδική, μόρφωσις εὐσυνειδήτους διέκρινε τὸν Γιαννόπουλον. Κρί-

σις διαυγῆς, τὴν ὁποίαν ἐνίοτε ἔθιγεν, ἀλλ' ἠδυνάτει νὰ καταπνίξῃ ὁ κομματικὸς ἀνταγωνισμὸς, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐξ ἀνάγκης ὁ δημοσιογράφος σήμερον κατατρίβεται, βαθεῖα μελέτη καὶ ἐπὶ πᾶσι σθένος γνώμης καὶ νευρώδης, σαφῆς, γλαφυρὰ διατύπωσις αὐτῆς. Προσόντα δημοσιογραφικῆς ἰκανότητος, ἅτινα περισσῶς ἐκέκτητο ὁ ἀκαταπόνητος οὗτος πρωταθλητὴς τῶν δημοσιογραφικῶν ἀγώνων.

Ὁ Ἀγῆσιλαος Γιαννόπουλος **Ἡπειρώτης** ἦτο ἀπὸ φύσεως δημοσιογράφος. Δὲν ἐξεκολλάθη ὑπὸ τὰς περιστάσεις, ὑπ' ἃς σήμερον αὐτεχειροτοῦνται οἱ δημοσιογράφοι. Μακρὰν διαμείνων τῆς Ἑλλάδος — ἀλλὰ μετὰ τὴν λατρείαν αὐτῆς πληροῦσαν τὰ εὐρέα στήθη του — ἔστειλεν ἐδῶ τὰ πρῶτά του δοκίμια, ἅτινα εὐθὺς εἴλκυσαν τὴν προσοχὴν τῶν γραφόντων. Τὸ «Μὴ Χάνεσαι» καὶ αἱ «Νέαι Ἰδέαι» ἐφιλοξένησαν τὰς πρώτας ἐξ Ἰταλίας κομψὰς ἀνταποκρίσεις τοῦ Γιαννοπούλου, ἃς ἐξηκολούθησε κατόπιν ἐν τῇ «Ἀκροπόλει».

Πρὸ ἐπταετίας κατῆλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὄχι ὡς ἀπλοῦς ἐρασιτέχνης, ἀλλὰ τέλειος δημοσιογράφος. Ἐν τῇ «Ἐφημερίδι», ἧς ἦτο ἡ ζωὴ, ἐξέπληξε μετὰ τὰ ἐμβριθῆ οἰκονομολογικά του ἄρθρα, τὰ ὅποια ἄνδρες ἐντρι-

θεῖς, καίτοι μὴ πολιτικῶς μετ' αὐτοῦ συνδεόμενοι, ἐξῆραν ἀπ' αὐτοῦ τοῦ κοινεβουλευτικοῦ βήματος. Οὐδεμία ἐφημερίς ἐγκλείει εἰς τοὺς τόμους τῆς ἀρθρα τοιαύτης οἰκονομολογικῆς γνώσεως, διότι καὶ δὲν ὑπάρχουν οἱ δυνάμενοι νὰ τὰ γραψῶσι. Ἡ ἀκριβὴς ἀντίληψις καὶ εὐχέρεια περὶ τὴν διατύπωσιν τοιούτων δυσεπιλύτων ζητημάτων ἐξεδηλοῦτο κατὰ τρόπον πολλάκις θαυμαστόν. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ κόσμῳ τῶν γραμμάτων καὶ ἐν τῷ κόσμῳ τῆς τέχνης ἦν τὰ μάλιστα ἐνδιαφέρουσα φυσιογνωμία ὁ Γιαννόπουλος. Ὁ πρόλογός του εἰς τὴν «Ναυάν» τοῦ Ζολᾶ, ἄξιός τοῦ μεγάλου ἔργου, «Εἰς τὰ ἐρείπια τῆς Ρώμης» καὶ τὸ «Φίλημα», ἐξοχόν διήγημά του δημοσιευθὲν εἰς τὴν «Ποικίλην Στοάν» τοῦ 1886, εἶναι ἔργα φιλολογικὰ τὰ ὅποια θὰ ἐζήλευεν οἰοσδήποτε παρ' ἡμῖν λογογράφος. Μὲ πόσῃ δ' ἐξ ἐτέρου εὐθυκρισίαν ἐπέκρινεν τὰ γλωσσολογικὰ παρολισθήματα ἐνίων αἰρεσιάρχων, μὲ ποῖον δὲ αἶσθημα καλαισθησίας ἔκρινεν ὡς κριτικὸς τοῦ θεάτρου, ὑπὲρ τῆς προόδου τοῦ ὁποῖου ἐξόχως ἐνδιεφέρετο. Ἐὰν ἡ δημοσιογραφία ἔχει καθήκον νὰ σκορπίσῃ ἐπὶ τοῦ τάφου του δάφνην, τὸ θέατρον — ἡθοποιεῖ καὶ δραματικὸι συγγραφεῖς — συμπλέγματα ἀνθέων πρέπει νὰ σωρεύσωσι. Κοινὴν ἀναγράφουσαν ἀλήθειαν χαρακτηρίζοντες τὸν Γιαννόπουλον ὡς τὸν ὑπέρτερον κριτικὸν τῆς ἑλληνικῆς σκηνῆς. Τὸ θέατρον παρηκολούθησε μετ' ἀγάπης ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἡ γνώμη του ἔκτοτε, ἀπόρροια πεφωτισμένης ἀντιλήψεως, εἶχε κύρος εἰς τοὺς θεατρικοὺς παρ' ἡμῖν κύκλους ἀναμφισβήτητον. Ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον «Θέσπις» ἐν τῇ «Ἐφημερίδι» ἔκρινεν ἡθοποιούς καὶ σκηνικὰ ἔργα, ἀληθευόμενοι δὲ θὰ μένουσι αἰ ὠραῖαι κρίσεις του περὶ τῆς κ. Παρασκευοπούλου, ἧς τὸ τάλαντον ἐκ τῶν πρώτων ἐζῆρε, καὶ αἰ περὶ τῆς «Φαύστας» τοῦ κ. Βερναρδάκη, οὗ ὑπῆρξεν εὐγλωττος συνήγορος ἐν τῷ κριτικῷ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀγῶνι.

Ὅ,τι καὶ περὶ ἄλλων τινῶν ἐρρήθη, δύναται νὰ λεχθῆ καὶ περὶ τοῦ Γιαννοπούλου. Ἡ δημοσιογραφία ἐφόνευσεν ἐν αὐτῷ τὴν φιλολογίαν. Διότι ὁ Γιαννόπουλος, ἐὰν ἡσχολεῖτο εἰς τὴν φιλολογίαν, θὰ ἦτο ἐπίσης ἐπιφανὴς συγγραφεὺς, ὡς ἦτο ἐπιφανὴς δημοσιογράφος.

Ἐἶνε νωπὴ ἀκόμη ἡ μελάνη δι' ἧς ἠγγέλλετο ἡ εἰδήσις τοῦ «Ἐθνους» του, ὀνομασία ἣτις, εἰς αὐτὸν τὸν ἐκ δούλης γῆς Ἑλληνα, ἦτο τόσῳ ἱερά. Ἐνέκλειον πολλὴν ζωὴν τὰ τεσσαράκοντα ἔτη του, καὶ τὴν ἡσθάνετο τὴν ζωὴν αὐτὴν πλημμυροῦσαν ἐντὸς του καὶ ἠτοιμάζετο νὰ δολιχοδρομήσῃ, πάντοτε εὐχαρσῆς, ἐν τῷ δημοσιογραφικῷ καὶ πολιτικῷ σταδίῳ, διὰ τῆς ἐκδόσεως τῆς νέας ὑπὸ τὴν πεφωτισμένην αὐτοῦ διεύθυνσιν ἐφημερίδος. Ἀλλ' ὁ θάνατος τὸν ἐσταμάτησε. Τὸν κατέρριψε. Πάντες τὸν ἐκλαυσαν καὶ μὲ βαθύτατον πόνον συνώδευσαν τὸν ὑπέροχον τοῦ καλάμου χειριστὴν εἰς τὸν τάφον, ὅστις ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς μεγάλης αὐτοῦ δράσεως, ἐβυθίσθη εἰς τὰ μυχῶρα σκότῃ τοῦ τάφου, μὲ ἀκίνητον τὴν χεῖρα ἐκείνην, ἣτις μὲ τόσῃν δύναμιν καὶ τόσον σφρῖγος ὠδήγει τὴν εὐστροφον γραφίδα του καὶ ἔρριπτεν ἀκτίνας φωτός ἐπὶ τοῦ δημοσιογραφικοῦ χάρτου.